

Pavle
Zidar

KRI Iz strokov zvonjenja
se usiplje broneni bob.

Vas ga kot lonec prestreza
na svoje zakisnjeno dno.

Iz dimnikov teče volнено mleko
belo sivega in modrega dima.

Grlice frfotajo skozi zrak,
ki ga noč zastekljuje.

Breje živali se pozibujejo
kakor zamorke proti domu.

Iz gobca jim teče slast vode,
ki bo kmalu spremenjena v kri.

NOS Ko si v letih, kakor ocean,
ko kri ni več prózorna voda,
ampak slana in smetnà,

greš, utrujen od plimovanja,
popoldne v svojo grobnico leč;
skrčiš se

in si kot črn muren
v luknjici svojega nosu,
od tam ven čirikujoče gledaš,

in to je zelo poceni zadnji dom
— nos,
samo svetniki spijo v njem.

KRUH Svet, to je trd, star kruh,
v katerega se je zaplezala
plesen.

Včasih, le včasih je lep
in diši
po skorji velbloda.

Ponavadi jemo
zarečenega
— čisti beton.

Po kruhu boli človeka
glava
še v grobu.

Jezus, ki se je v kruh
spremenil,
ni ušel križu.

Kruh je hudičeva stvar.

SLAST Slast, ko se urežeš v samoti
z navdihom, je biti iz sebe,
moraš se prepustiti gluhoti,
da iz tebe kri prigrabe,

kapljaje ti iz pogleda
kot prozorni otip stvari,
in bela pola je prestrezna skleda,
v njej kri se hitro ta strdi

v mrak polblaznega sija,
v luske smolnate smreke,
v lišaj s cvetovi lija,
in že se ti zlepijo veke,

da ne vidiš ničesar več;
vate lahko zabadajo igle
in kropé z rezljivimi solmi;
navdih je kot megljeni meč,

ki te obglavi takó,
da ti pusti vse célo,
ki te obglavi takó,
da si bitje vrelo.

ETUDA Sporočila dežja so otožne
Chopinove etude,

zvok proti zvoku gre
in se razbija,

kot bi slišal dvojni trk
kroglic iz srebra.

Mallorca vlažna, doline
meglene,

tam zadnji cesar,
še mrtev, posluša ta dež,

dež, ki se sliši po poljsko
— Mozart v mazurki.

Drobi se suha, kovinska žalost
in ne veš zakaj ne čemu.

OČE MOJ Oče moj je bil žerjavovodja,
med plini sinjimi
se je previral
kakor netopir.

Oče moj je ljubil zlodja,
nikdar Boga,
neznansko se je ogibal,
sinagoge in vode.

Nekoč pa je Bog le odločil:
Umreti bo treba,
če od svetósti ne,
pa od vode.

In mu je nekega jutra
z desne strani prsi
voda
zalila srce.

Oče ni mogel plavati,
čeprav je znal,
malo je zamahoval,
dokler v sebi ni utonil.

Kako je dober Bog
in iznajdljiv,
kot ženski,
mu ne prideš do konca.

Ubogi moj oče tega ni vedel,
sicer bi verjel v vodo in Boga,
vsaj v vodo,
in bi lepše umrl.

Ali ni čudno, so rekle tete,
tako se je je bal
in ravno v nji je —
klok, klok, klok.

OBLIKA Mož in žena sta ogenj in voda;
v ognju hočeta skupaj zgoreti,
v vodi se skup pogasiti.

Dokler je kaj možnosti,
da zažgeš ženo,
si njen.

Dokler je vsaj upanje,
da ona pogasi tebe,
je tvoja.

Šele ko obema zagrozi
konec, se sporazumeta
v ključno obliko.

PŠENICA Udomaćili so te, trava,
in ti nadeli ime pšenica,
te potresli z rdečim makom
in ti rekli še, devica.

V tvoje zrno vulvasto zrem,
saj si moja predmati,
ne morem odtrgati proč oči,
kelih moj zlati.

Ti si tisto čudovito mleko,
ki najprej odzeleni,
potem pa sredi junija
klasasto šumi.

Kdo, kdo, te je, trava, udomaćil,
in ti dal dvojni pomen,
a le kot zrnje me spominjaš
na materin lik vznesen.

HROMI Resnica ni v tem, kar vidim,
— SLEPI ampak česar ne.

Svet ni to,
česar duh ne pregarā.

V paradigmi
blagrov je slepota

uslišana, da zares spet vidiš,
in plivkanje Siloe

ti dà, da zares spet hodiš.
Svet ni to, kar vidim,

ampak le to, česar ne.
Kar je treba šele ponazoriti.

MISEL, Od vseh letnih premen, naj bi bila ena sama,
KI SE POSVETUJE vedno in povsod jesen.
S SABO Jesen spomladi,
jesen sredi belo skalnega poletja,
vedno jesen,
jesen, polna otožnih vsebin,
gorečih, tlečih, rdečih.
Ves čas naj bi rosljalo in se pela megla.
Potihoma.
kakor blagoslovljena voda z vejice.
Dnevi naj bi dehteli
po razpadli štorovini
in ptice selivke naj bi bile
ves čas na begu,
ne da bi mogle ubežati.
Kakor odmev kopit
naj bi se drevje odteževalo sadov.
Le listi bukovja naj bi hitreje
odpadali — ti lahni metulji,
in se kopičili v mojo
in tvojo gomilo.

MIŠLJENJE Zakaj moram kot kača nekaj požreti,
KAČ da živim,
 in več kot to: da potem mislim.
 Ali kača, ko žre,
 misli,
 zato da živi?
 Njeno mišljenje je tenek zvok in ton,
 občutenje, ki ga je izrazil Mahler.
 Kadar poslušam glasbo,
 slišim mišljenje kač,
 ni razumljivo,
 je samo lepo in razvname me
 ter prežalosti.

ELIJA Cvili, poskakuje, liže
 moj edini tovariš v vsem,
 nekoč me bodo ponudili
 umitega njemu,
 da me spremeni
 v lužnat pepel.
 V mišji sivini
 bo ugasnila zadnja iskra
 tipaje.
 Nihče več je ne bo spihal
 v tenki rob kozarca,
 ki bi rezal ustne.
 Elija je prvi poznal
 ognjeno brezobzirnost,
 krotkost, lepoto
 in pomen.
 Zdaj vem: ogenj
 je človek v večnosti.
 In le tako se srečujemo:
 ti ogenj, jaz še ne.

VREME GLASU Nazaj v besedo hočem, v glas,
iz katerega sem prišel,
na lepljivo nebo ust hočem,
v vonj svežih deževnikov.

Tako je dehtela moja mama,
ko mi je govorila, kaj smem
in ne smem; deževniški duh
je življenja duh.

Vsak glas je malo moker
in beseda mrzla, topla,
življenje, to je vreme,
motnja, ki se ne izčrpa.

V to vreme glasu hočem,
sam ne vem, zakaj,
morda bi kot odmev grmenja
prihajal iz materinih ust nazaj.